

kunna med vida större fördel än någon annan på svenska utgifven grammatik användas på högre stadier för att bibringa lärjungan större säkerhet och lefvande insigt uti ämnet.

Att bokens pris är särdeles billigt, 1,50 rmt för kartonneradt exemplar, bör icke med tystnad förbigås.

—lg—

J. E. B. Elementarkurs i geometrisk formlära och teckning. Helsingfors 1871. G. W. Edlunds förlag.

Att undervisningen i geometri svårligen kan börja med den bevisande geometrien, är väl af alla erkänt; elever vid 10 à 11 års ålder kunna ej fatta de abstrakta grunddefinitionerna, långt mindre den stränga matematiska bevisföringen. De geometriska begreppen och grundformerna måste bibringas dem på åskådningens väg. Föreliggande arbetes mål är äfven, att eleverna genom teckningar, som de sjelfva fått utföra, skola göras förtrogna med det geometriska materialet, så att de, när de derefter börja studiet af den systematiskt ordnade bevisande geometrien, kunna »genom egen af läraren ledd eftertanke finna bevisningen». Vi anse att förf. på ett särdeles lyckligt och intresseväckande sätt löst denna uppgift.

Arbetet innehåller 12 sidor text och 26 sidor planscher och är indeladt i tre afdelningar, af hvilka den första innehåller »elementär frihandsteckning i sammanhang med geometrisk åskådningslära». Sedan eleverna på den omedelbara åskådningens väg genom undersökning af kub, pyramid, cylinder o. s. v. fått reda på kropp, yta, linie, vinkel o. s. v. samt olika slag deraf, vidtager frihandsteckningen. Denna tillgår på sådant sätt, att hvarje elev erhåller ett häfte planscher, der på hvarje sida äro tryckta punkter bildande sex rader med femton punkter på hvarje rad. På lärarens tillsägelse hafva eleverna att sammanbinda vissa af dessa punkter, hvarigenom olika slag af linier, vinklar och ytor uppkomma, för hvilka eleverna måste redogöra.

Den andra afdelningen utgör ett slags ornamentik och utgör enligt vår åsigt den intressantaste delen af arbetet. Eleven får här den reguliera polygonens sidor i lika stort antal delar, och genom att på ett mångfaldigt sätt sammanbinda delningspunkterna uppstå vackra, ornamentlika figurer, hvilkas ytinnehåll i förhållande till hela figuren eleven har att genom ögonmått beräkna. Dessa teckningar måste genom sina vackra former tilltala elevens skönhetssinne, på samma gång de äro ypperliga medel att egga hans iakttagelseförmåga och skarpsinne, då de måste genom blott åskådning och en mer eller mindre svår kombination beräk-

nas. Såsom ett exempel på förf:s metod må anföras följande konstruktion: de fyra sidorna i en kvadrat delas i fyra lika stora delar; de första delningspunkterna (medsols räknadt) på de motstående sidorna sammanbindas, på samma sätt de tredje; om deretter för tydlighets skull kvadratens hörn uppdragas gröfre, så uppstår bland annat en stjärna, hvars yta utan svårighet beräknas vara hälften af kvadratens yta.

Den tredje afdelningen innehåller »enkla geometriska konstruktioner, utförda med tillhjälp af lineal och passare». Här likasom i de föregående afdelningarna ger förf. läraren anvisningar huru satserna böra förberedas, så att de utan svårighet kunna lösas.

Arbetet är utmärkt, och anse vi för en särdeles stor vinst för undervisningen i geometri, om det infördes i våra svenska skolor.

A. B—g.

Lärobok i nyare tidens historie, utgifven af H. L. Melander. Helsingfors 1871. 2:dra Upplagan*).

Arbetet påminner i afseende på både omfång och metod om Pütz' och Assmans läroböcker, isynnerhet den förra, af hvars näst sista upplaga det i mer än ett hänseende kan betraktas som omarbetning.

Till omfånget (176 sidor) ungefär motsvarande Pütz' arbete, är boken så indelad, att 1:sta tiderymden (till Ludvig XIV) upptager 67 sidor, 2:dra tiderymden (till 1789) upptager 53, och den 3:dje (till närvarande tid) 56. Tiden från 1789 upptager således ej fullt en tredjedel af det hela, under det den jämförelsevis mindre viktiga 1:sta tiderymden upptager vida mera. Uppställningen öfverensstämmer i det hela med den af historiska kommissionen förordade. Hvarje land behandlas nämligen särskildt, och främst i hvarje tiderymd sättes historien om det land, hvars inflytande varit förhärskande, i den första Spanien och Tyskland, i den andra och tredje Frankrike och England.

Den abstrakt skematiska metoden för framställningen, hvilken i de tyska förebilderna varit herskande, är här ingalunda öfvergifven, men betydligt modifierad; boken synes just förmedla öfvergången till en mera konkret framställning af nyare historien. Ända hittills har ungdomen vid våra läroverk mera inhemtat en skematisk öfversigt af tidehvarfvens politik och förvaltningsgrundsatser, än lärt känna det lif, som lefdes, de personer som verkade.

*) Första upplagan af denna lärobok har varit i tidskriften anmäld år 1869. Red.